

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemani velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemani velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserate) vsprejema upravništvo in ekspedientja v „Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenem nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 167.

V Ljubljani, v četrtek 23. julija 1896.

Letnik XXIV.

Shod v Št. Rupertu.

„Dolenjsko politično društvo“ je minulo nedeljo popoldne v Št. Rupertu priredilo shod, ki je bil prav mnogoštevilno obiskan. Prostor pred župniščem je bil lično okrašen z zastavami in zelenjem.

Društveni predsednik, veleč. gosp. šentjernejski župnik Fetti h otvoril zborovanje s primernim nagovorom točno ob 1/4. uri.

Prvi govornik, gospod državni in deželni posl. Fran Povše poroča o delovanju državnega zbora. Sklicevaje se na svoje lansko poročilo v Mokronogu, govornik obširneje pojasni davčno reformo. Skrajni čas je že bil, da se preosnujejo davki, bremena olajšajo nižjim stanovom ter nalože na močnejša ramena. Novi prihodninski davek zadene le bogate kroge. S tem novim davkom pa hoče vlada na drugi strani znižati zemljiški, hišni in patentni davek, okroglo 3 milijone pa razdeliti na posamezne dežele. Na to ob kratkem pojasni volilno reformo in revizijo zemljiškega katastra.

Po dolgih obravnavah se je vlada udala, da se za prihodnjih 15 let zemljiški davek zniža za 2 1/2 milijona, ob enem pa je finančna uprava pooblašena, da sme vsled raznih uim in nesreč zemljiškega davka odpisati do 1 1/2 milijona. Istotako je 10 let davka prosta vsaka po trtni uši uničena parcela, ki se obnovi z novim nasadom. Govornik obrazloži zakon proti ponarejanju živil in zlorabi trgovine na obroke. Rešitve pa še čakajo velevažni načrti zakonov, kot: domovinski zakon, kmetijske zadruge in nova nagodba z Ogersko. — Popolnem opravičeno je, pravi govornik, da se avstrijski prispevek k skupnim stroškom zniža od 70 vsaj na 58 odstot., ogerski pa zviša od 30 na 42 odstot. Ako državni zbor tega ne doseže, bode zopet naša drž. polovica trpela škodo na korist Ogrum.

Konečno omenja državne podpore deželi Kranjski povodom lanskega potresa ter prihodnjih volitev, po katerih bodo skoraj gotovo prišli v državni zbor mnogi radikalnejši življi ter prinesli v zbornico svežega zraka in duha.

Koncem zanimivega govora je govorniku odmevalo živahno odobravanje, v dokaz, da so bili zborovalci popolnem zadovoljni s poročilom.

Drugi govornik, gosp. dr. Ig. Žitnik je govoril o kmečkih razmerah, pojasnil razne vzroke, vsled katerih propada kmečki stan, ter navel najnujnejša sredstva, da se ohrani ta steber države. — Govornik odločno naglašja, da se mora sedanji čas tudi priprosti kmet več ali manj pečati s politiko to je, on mora vedeti, kaj drugi delajo z njim. Ker kmet sam nima časa ali denarja, da bi redno čital časnike, zato se mu mora na shodih pojasnjevati njegov položaj. In to ne zaradi tega, da bi mu budili obupnost, zavist, jezo, upornost, kakor nameravajo rudeči socialisti, temveč da našemu kmetu vzbujamo samozavest, da ga opozarjamo na razne napake in razvade, ob enem pa s kmetom jednega duha in srca povzdigujemo glas do onih faktorjev, ki morejo in tudi morajo pomagati kmečkemu in sploh nižjemu ljudstvu, ako želé blagor države in dežele. Za to pa je zadnji čas, kmetom gre že voda v grlo.

Govornik s številkami dokazuje, da od l. 1868 grozno propada kmetiški stan; to dokazujejo rastoči

dolgovi, množee se prisilne prodaje zemljišč in ponekod že nepopisna revščina. Pomoči vredni so sploh vsi delavski stanovi, pravi govornik, toda največji revež je kmet, on je podoben svetopisemskemu človeku, ki je pal med razbojnike. Bodi mu usmiljen Samaritan vsakdo, kdor mu hoče in more pomagati; sicer propade prva opora države, podlaga in korenina naroda slovenskega. Če ta vsahne, kje je naš narod? Narod še nismo mi duhovniki, advokati, notarji, učitelji, uradniki; narod naš živi večinoma pod slamnato streho ter strahom zré v bližnjo negotovo bodočnost. Ne pustimo, da se ga polastita obup in žalost, temveč olja tolažbe vlijamo mu v njegove duševne rane; ne sramujmo se njegovih žuljev in podkovanih čevljev, saj smo vsi le njegovi sinovi. Vredni njegovi sinovi pa smo, če mu kažemo pot iz bed in nadlog do boljše prihodnosti, do zagotovljenega obstanka na domači, na slovenski zemlji, katero oratar sedaj moči s solzami žalosti. Glejmo, da ne zabredemo v irske razmere, ter da zastavimo pot socialističnemu duhu, ki se širi od zunaj v deželo. To ni dolžnost le duhovnikov, temveč vseh domo- in rodoljubov, če jim ni rodoljubje le prazna fraza.

Dolžnost pa je tudi vlade, da ne gleda malomarno na socialno gibanje. Tudi njej kličemo: principiis malis obsta!

Govornik konečno našteva razna sredstva, s katerimi bi se pomoglo kmečkemu stanu, tako so: kmečki domovi, zadruge, zalaganje vojske brez židovskih in poživljenih prekupcev, boljši dedni zakon, omejitev beraških ženitev, prememba poselskega reda, posojilnice, gospodarska naprednost v živinoreji, sadjereji in vinoreji, manjša bahatost pri dotah itd. Govornik konča med živahnim odobravanjem, da hoče po svoji vesti tudi v prihodnje po skromnih močeh delovati v blagor največjega reveža med delavci, to je, za kmeta brez ozira na polena od leve in desne.

Kot zadnji govornik pojasni veleč. gosp. Ivan Solnce, misijonar v Št. Pavlu v severni Ameriki, v jako zanimivem govoru razmere ameriških izseljencev. Govornik naglašja, da so Američani preskrbeli že marsikatega Slovence ob času bolezni, a doslej še niso pošiljali računov oskrbnih stroškov domačim občinam. G. misijonar pravi, da je živel več časa med Irce, videl njih bedo in revščino. Irce neradi zapuščajo svoje domovje, a če so prisiljeni, jemljejo saboj v tujino kos domače zemlje, katero poljubljajo pred odhodom. Tudi Slovence ljubi svojo rodno zemljo in zapušča jo le v sili. Sedaj niso najboljše razmere v Ameriki za izseljence; naši ljudje naj so torej previdni. Če pa že gredo v daljno Ameriko, naj se ogibljejo raznih domačih in tujih agentov, ki preže na raznih kolodvorih na izseljence, kakor izstradani pajki na muhe. Vsi narodi imajo že svoje agenture v Novem Jorku, le za Slovence se drugi ne zmenijo, ko brezvestni agentje. Tudi temu govoru je sledilo živahno odobravanje. Okoli 6. ure predsednik zaključil zborovanje s trikratnim slavaklicem na sv. očeta in presvetlega cesarja.

Politični pregled.

V Ljubljani, 23. julija.

Nova nemško-liberalna napredna stranka provzroča snovateljem že pred rojstvom

neznosne preglavice. Liberalni vodje bi radi videli da bi odobrili njihov nekoliko zakrpan program vsi avstrijski Nemci, ker le tedaj bi imela nova, v resnici pa stara stranka kaj veljave v parlamentu. Zidovsko-liberalnim korifejam je dobro znano, da v to svrhu ne zadostujejo samo češki ali nižje-avstrijski Nemci, marveč da je treba iskati si zaveznikov na vsi črti od severa proti jugu in od vzhoda do zapada naše Avstrije. Ideja je bila zares krasna in vodniki so si že predstavljali celo vrsto mož v poslanski zbornici, ki bodo neustrašeno trobili v njihov rog. Toda delali so račun brez oštirja. Stajersko razumnštvo, ne priprosto ljudstvo, jim je pokazalo pot nazaj, od koder so prišli. „N. Fr. Presse“ prinaša vse dni od znamenitega poraza članke proti stajerskim razumnikom, v katerih se v obilni meri huduje nad njihovim „nečuvenim“ počenjanjem in z največjo žalostjo konstatuje, da so razcepljeni stajerski Nemci v pet strank in torej ni možno računati na kak uspeh. Ta trditev je vrlo resnična, toda akoravno razcepljeni, bili so vendar jedini v tem, da niso hoteli razpravljati o programu, ki ni ugoden za stajerska tla. Te jedinosti pa ni nikakor prezirati, tembolj, ker tudi kolovodje čutijo, da postane za-nje pogubonosna. Sedaj, ko so uvideli, da jim taka snubitev ne donša nikakih koristij, bodo poskusili sami z snovanjem nove stranke. Toda prepričani naj bodo, da sama nova obleka ne bode privabila novih pristašev v njihov tabor, ako bodo uvideli, da v novi obleki tiče samo stare, znane osebe, potomci nemško-liberalne levice, ki se je prelevila v nemško napredno stranko. Uverjena naj bo, da ne bode vživala niti toliko veljave, kakor jo je imela poprej.

Moravski namestnik baron Spens-Booden se je v obilni meri zameril ondotnim Čehom. Brnski in praški češki listi ostro napadajo namestnika radi njegovih ponemčevalnih idej in sovražstva nasproti Čehom. Očita se mu nadalje, da je pri volitvah v Gayi osebno posredoval za nemške kandidate in se potegoval za nemške in židovske trgovce, katerih se Čehi pri kupovanju popolno ogibajo. Kakor se vidi, bi se ga Čehi najraje iznebili še pred deželnozbornimi volitvami, ker dobro vedo, da jim bode tudi tukaj kolikor možno nasprotoval. Vspeh, kakoršni so dosegli Čehi v boju z grofom Thunom, daje moravskim Čehom pogum, da bodo vstrajali do zadnjega.

Potovanje državnega finančnega ministra Kallay-a po Bosni in Hercegovini zasledujejo posebno židovski žurnalisti s posebno pazljivostjo, dobro vedoč, da se v takih slučajih odpre pogostokrat kak vir za njihovo obrt. Minister je prehodil minule dni velike bogate pragozde ob bosniško-srbski meji, kjer je našel skritih mnogo zakladov. To je židovskim spekulantom izvrsten migljaj in že delajo proračune, kako bi se ti zakladi spravili na dunajski in budimpeštanski trg. Najbolj čudno pa je to, da nadzoruje minister samo gozdne kraje v okupiranih deželah. Ker bode našel tukaj zakopanih še mnogo zakladov, katerih pa domačini radi slabih komunikacijskih zvez ne morejo brez velikih stroškov spraviti na dan, bode zopet primerjal te dežele z onimi, po katerih se cedi mleko in med, in vendar se ne bode prepričal o ne preveselih razmerah ondotnega prebivalstva. Mesto

po pragozdih, naj potuje minister po obljubljenih krajih, opazuje poljedelstvo in živinorejo, obrt in trgovino, ter se podá v razne zavode, potem se boče prepričal, da vsi skriti milijoni ne morejo pomagati ljudstvu iz žalostnih razmer, dokler se jim ne preskrbi najpotrebnejše.

Črnogorski knez se v zadnjem času mnogo trudi, da bi povzdignil svoje ljudstvo gmotno in duševno ter preobrazil deželico kolikor možno po vzgledu zunanjih severnih držav, katere je v minulih dneh obiskal. Le škoda, da se njegovi načrti večkrat izjalovijo, ker mu provzročajo velikanske ovire neugodne finančije razmere, poleg tega pa tudi ljudstvo samo ne kaže nikakega posebnega veselja za preobrazbo. Knez namerava odpreti s prihodnjim šolskim letom celo vrsto novih šol, posebno še obrtnih strokovnih učnih zavodov, in skrbeti za zdatno zboljšanje slabe komunikacijske zveze. Te misli niso napačne, toda gotovo ni, da bi bile izpeljive v sedanjih razmerah.

O sudunski ekspediciji so v zadnjem času utihnili vsa poročila. Angleško-egiptske čete so se utaborile blizu Košeha in mirno opazujejo svoje nasprotnike, ki menda niti ne mislijo na boj, dokler jih pusti sovražnik pri miru. Toraj od nasprotniške strani se Angležem ni bati ničesar, pač pa jim preti sedaj drug sovražnik, namreč kolera. Minulo soboto je umrlo v taboru, koder je dosedaj kolera še prizanašala, šestnajst vojakov, vsled česar se je tabor moral premestiti proti jugu od Nila. Najnevarneje se kolera razširja mej Sudanci, ki imajo pred to boleznijo tudi največji strah. Po onih krajih, kjer je bolezen še prizanesla, se marljivo gradé železnice in pripravljajo vožne ceste. Potem se še le namerava večja akcija, ako namreč ostane še zadostno število vojakov.

Cerkveni letopis.

Vlaganje vogelnega kamna.

Iz Vodic, 12. julija.

Veselo praznuje vsaka fara god svojega patrona, dvakrat veselo pa smo obhajali preteklo nedeljo, dne 12. julija v Vodicah god farne patrone sv. Marjete. Ta dan je mil. gospod ljubljanski stolni prošt dr. Leonard Klotfutar blagoslovil vogelni kamen za novo farno cerkev v Vodicah ob asistenciji 17 sosednjih in daljnih gg. duhovnikov in bogoslovcev. Mej njimi mi je omeniti veleč. g. častnega kanonika in dekana Janeza Oblaka iz Kamnika in veleč. gosp. dekana in deželnega poslanca Tomaža Kajdiža iz Moravč, ki je bil 18 let tukaj za župnika in se še sedaj rad spominja priljubljenih mu Vodic. Izmed družih udeležnikov slavnosti so se odlikovali: gosp. okrajni glavar iz Kamnika Gottfried Friedrich, kot zastopnik deželnega predsednika okrajni komisar Haas; direktor „kranjske stavbinske družbe“ Rudolf Göbel in nadzorujoči arhitekt Franc Kaudela.

Slavnost se je pričela s sv. mašo v mali leseni kapelici ob 9. uri. Po sv. maši se je zbrana duhovščina podala iz prenovljenega, pa še nedodelanega farovža v procesijo na cerkveni prostor, ki je bil bogato dekoriran z mlaji, zastavami in venci. Na sredi je bil postavljen šotor za govornika in duhovščino.

V lepem govoru je veleč. gosp. kanonik in dekan Janez Oblak razložil pomen te slovesnosti in spodbujal farane, naj vstrajno pomagajo svojemu trudoljubnemu gosp. župniku sezidati cerkev v čast Božjo in slavo sv. Marjete. Na to je sledilo blagoslovljenje.

Ginljivo je bilo videti, ko je mali deček, sinko gosp. arhitekta Kaudela, podal kelo premil. gospodu proštu in je ta mej pokanjem topičev in slovesnim zvonjenjem in popevanjem psalmov, z roko zazidal vogelni kamen in s kladvom vanj zarisal križ na vsaki strani. Vzidal se je vogelni kamen v steno ravno za velikim oltarjem, 75 cm visoko od tal. Na njem je vsekani križ in dan vlaganja: 12. VII. 1896.

V kamen sam smo vložili bakreno puščico s pergamentno spominsko listino, na kateri je napisanih ob kratkem nekaj za prihodnost zanimivih podatkov.

Zraven smo pridejali še te le slovenske časopise: „Slovenec“, „Zgodnja Danica“, „Glasnik“, „Dom in Svet“, „Domoljub“, „Vrtec“, „Angeljček“, „Kmetovalec“, „Slov. Gospodar“, „Primorski list“, „Učiteljski Tovariš“; jeden nemški list „Reichspost“ in jeden laški: „Rекреazione“; razun tega tudi še sedaj veljavni denar po jednega za 1 vinar, za 2

vinarja, za 10 vinarjev, za 20 vinarjev 1 krono in 1 srebrn goldinar.

Slovesnost se je vršila pri lepem vremenu v veselje vseh navzočih. Hvala Bogu! Srčna hvala pa tudi vsem, ki so pripomogli, da se je slovesnost tako sijajno izvršila. Srčna hvala v prvi vrsti premil. g. stolnemu proštu dr. Leonardu Klotfutarju. Hvala visokočast. gosp. kanoniku in dekanu za lepe in spodbudne besede, ki so nam jih v pridigi polagali na srce; hvala gosp. okr. glavarju, da se je prijazno udeležil slovesnosti, kateri je on s svojo naklonenostjo postavil že prej temeljni kamen; hvala tudi g. stavbinskemu mojstru Luki Schranzu, ki je oskrbel vso olupšavo stavbinskega prostora; hvala sploh vsem sosednjim in daljnim gg. duhovnikom in drugim vdeležencem, ki so pripomogli, da se je slavnost zares sijajno vršila. Hvala vodstvu „Katoliške bukvarne“, ki je darovalo puščico in pergament za spominsko listino. Jedna želja se je izražala v več napitnicah in te tudi jaz še nisem pozabil, čeprav je že jeden teden pretekel, želja namreč, da bi se obhajala čez jedno leto še lepša in veselejša slavnost posvečevanja nove cerkve!

Ker se „kranjska stavbinska družba“, ki je delo prevzela, trudi, da bi stavbo hitro in dobro izvršila, in res zidanje vrlo napreduje, upamo, da se ta želja vresniči. V to nam daj tudi Bog svojo pomoč!

Trgovska in obrtniška zbornica.

(Dalje.)

m) C. kr. deželna vlada je poslala v pripisu nastopni na deželni odbor kranjski naslovljeni dopis: „Visoko c. kr. trgovsko ministerstvo je, rešuje tuuradna poročila o zadevi nameravane pomožne akcije za prebivalstvo v Kropi z ukazom z dne 17. junija 1896, št. 22.896 naznanilo sledeče: Svet za obrtno - pospeševalne zadeve se je v svoji 11. seji izrekel proti dovolitvi podpore iz obrtno pospeševalnega zaklada v svrhu uvedbe izdelovanja čevljarskega blaga v Kropi. Priporočil pa je dovolitev podpore v znesku 200 gl. v izobrazbo vajencev v izdelovanju kovanih verig. Z ozirom na razloge, s katerimi utemeljuje obrtno-pospeševalni svet te predloge, smatra trgovsko ministerstvo, da v prvoimenovano svrhu ni dovoliti podpore. Pač pa daje deželnemu odboru kranjskemu v izobrazbo vajencev v izdelovanju kovanih verig znesek 200 gl. s tem pogojem na razpolago, da dovoli isti v ravno ta namen jednak znesek.

Prošnji „Prve zadrage za žrebljarsko obrt in druge izdelke iz železa v Kropi“ za podporo trgovsko ministerstvo ne more ugoditi z ozirom na načela glede uporabe obrtnopospeševalnega kredita.

O tem se usojam slavni deželni zbor z ozirom na cenjena dopisa s to uljudno prošnjo obveščati, da isti semkaj naznani, če je voljan v svrhu izobrazbe vajencev o kovanju verig napominani znesek dovoliti, da se nakaže jednak znesek iz državnih sredstev v roke slavnega deželnega odbora.

n) Na prošnjo zborničnega predsedstva je naznanil gospod postajni načelnik južne železnice v Ljubljani, da se stavbeni material za po potresu porušene, prenovljene ali novo zgrajene stavbe prevaja po južni železnici po izjemni tarifi XVII. v smislu pogojev propisanih pod točkami 1, 2, 3, 5, 6, 7, 8 z nastopnimi premembami: Olajšava se dovoli le dotičnim stavbenim gospodarjem samim in sicer na njih lastno prošnjo in mora dotični vlogi priloženo biti potrdilo ljubljanskega mestnega magistrata, iz katerega je razvidna kakovost in približna teža pošiljatev, ime in stanovišče prejemnika ter železniška postaja, od koder blago prihaja, in postaja, kamor je namenjeno. — To znižanje voznine dovoljuje se tudi za pošiljatev v kraje političnih okrajev ljubljanska okolica, Kranj in Kamnik in sicer na podlagi potrdil c. kr. okr. glavarstev v Ljubljani, Kranji in Kamniku, ki imajo obsezati prej omenjene podatke. Razveljavljenje poprej navedenega in uvedba ravno navedenega znižanja se bo v kratkem objavilo.

o) V smislu zakona z dne 26. dec. 1893, poročalo se je o podelitvi dopustil za zidarski, tesarski in kamnoseški obrt, ki se raztegajo na dela na stavbah, kakor so v dotičnem kraju navadne, in sicer:

1. Na c. kr. deželno vlado, da naj se vsled rekurza Matija Pirmana iz Jarčjega vrha, občine Studenec v Krškem okraju, ki se je izkazal z najmanj 4letno praktično uporabo pri tesarskem obrtu, temu podeli tesarsko dopustilo za politični okraj Krški.

2. Na c. kr. okr. glavarstvo v Kranji, da naj se Janezu Spacapanu iz Stare Loke podeli zidarsko dopustilo za občine Stara Loka in Škotja Loka.

3. C. kr. okr. glavarstvu v Kočevji, da naj se podeli Janezu Erčul-u iz Podpeči tesarsko dopustilo za sodnji okraj Velikolaški in zidarsko dopustilo Lovrencu Podlpec-u iz Kompolj za občine Kompolje, Podgora, Videm, Velike Lašče, Sv. Gregor, Ribnica, Dolenja vas, Kočevje, Struge in Mala gora, potem Josipu Sürge-ju iz Kožarjev za sodni okraj Kočevski.

(Dalje sledi.)

Dnevne novice.

V Ljubljani, 23. julija.

(Iz mestnega zbora ljubljanskega.) Včeraj je mestni zbor končal dnevni red zadnje seje. Odbornik dr. Krisper je stavil predlog, naj se pri zidanju javnih stavb mestni odbor ozira na Križevniški mestni okraj, ki bo s preselitvijo sodišča veliko izgubil. Odbornik Gogola je predlagal, naj se ta predlog izroči šolskemu in stavbenemu odboru. Ta predlog je bil vsprejet, dasi je odbornik dr. Krisper govoril zato, naj se o predlogu takoj razpravlja. — Odbornik dr. Krisper je jako umestno predlagal, naj se razveljavi sklep mestnega zbora, vsled katerega se morajo tudi v trnovskem predmestju zidati vsaj jenonadstropne hiše. Ta predlog je večina odklonila. — Odbornik dr. vitez Bleiweis je stavil predlog glede trnovskega pristanišča, ki naj se nemudoma vredi in popravi, ker je sedaj z ozirom na mnoge stavbe oadi velik promet. — Odbornik dr. Požar je stavil predloge glede ustanovitve prvega razreda višje deklške šole. — Odbornik dr. vit. Bleiweis je tožil, da deželni šolski svet ni naklonjen višji deklški šoli.

(Gimnazijska kapela v Kranju.) Kakor je že znano, zida se pri nas nova gimnazija. Stala bo na prekrasnem prostoru na severni strani mesta ob državni cesti v Celovec, nasproti Franc Jožefovemu drevoredu. Danes radostno naznanjamo cenjenim Slovencevim bralcem, da dobi naša mladina z novo gimnazijo vred tudi posebno šolsko kapelo. Oddaljenost od glavne mestne cerkve, ali od rožnovenske cerkve, v kateri imamo do sedaj nedeljsko službo božjo, do nove gimnazije je znatna; ob slabem vremenu, ali na kak tržen dan, ko privró okoličani v mesto, bila bi zelo neprijetna pot za dijake iz cerkve v šolo. Zaradi tega in dalje tudi iz disciplinarnih in pedagoških vzrokov je bilo umestno, da ne rečem kar naravnost potrebno, pri snovanju gimnazije misliti tudi na kapelo. Toda kako naj uresničimo lepo misel? Tako smo se popraševali. Mestna občina nosi že tako občutno breme: kupila je prostor za gimnazijo, proračun za njo znaša 88.000 gl., vseh stroškov bo imela gotovo nad 100.000 gl. — Torej nismo mogli pričakovati, da mesto postavi na dnevni red tudi zidanje šolske kapele. Ali ker je sedaj najugodnejši čas in bi se pozneje vsa stvar morda za zmerom pokopala, zato se nismo dali oplati po raznih pomislekih in zaprekah. — Potrkali smo pri znanih plemenitih dobrotnikih in pospeševalcih cerkvenih naprav, skušajoč jih uneti za nameravano podjetje. Nismo se varali. Če tudi nam primanjkuje še visoke svote — samo za zidavo brez notranje oprave znaša proračun 8900 gl., vendar smo pogumno začeli, upajoč, da se nas spomnijo in nam pridejo na pomoč še drugi mladinsko ljubni dobrotniki. Mestno občino smo prosili, naj nam da potrebnega prostora. Ugodno nam je rešila prošnjo in c. kr. okrajno glavarstvo je dalo že dovoljenje za zidanje. Delo bo izvršila v renesančnem slogu kranjska stavbena družba, ki zida gimnazijo. Kje bo stala kapela in kako velika bo? Nad telovadnico bo, ob levem prizidku gimnazije, torej spojena s poslopjem. Visoka bo kakor prvo in drugo nadstropje 9 m, dolga 20 m in široka 9 80 m. Imela bo tudi pevski kor, na kateri se bo prihajalo iz naravoslovne sobane v drugem nadstropju. Glavni uhod v kapelo bo vodil z dvorišča po kamenitih stopnjicah. Prostora bo za kakih 500 učencev. Vsa gimnazija se bo jako polepšala s kapelo. Levi, južni prizidek v enaki visokosti z vsam poslopjem bo mnogo impozantnejši nego bi bila pritična telovadnica, in če se pokaže kedaj potreba, podaljšati še desni, severni prizidek, dobila bo stavba popolno simetrijo. Kako bomo mogli kapelo znotraj okrasiti, o tem če Bog dá, poročam pozneje, ker vse to je odvisno od naših prijateljev in dobrotnikov. Končno naj še omenjam, da nam je došel te dni prvi dar

za kapelo izven Kranja od preč. prelata dr. Cebaška v Ljubljani. Bog mu plačaj! — Vivant sequentes! Dr. Perne.

(Iz Vrhpolja pri Moravčah) 22. julija. Sedim pri pisalni mizi proti jugu obrnjen, kar naenkrat čujem ropotanje bobnenju podobno, od vzhoda prihajajoče in v hipu za tem se poslopje zmaje in v zidu proti zahodu zaškriplje. Zgodilo se je ob 11. uri 4 minute dopoldan. Ze nekaj dni popred sem čul v šoli slično bobnenje, tako da so otroci rekli: potres je, a nisem se menil za to, sedaj sem se pa prepričal, da je temu res tako.

(Nova liturgična knjiga) je ravno kar na svetlo prišla z naslovom: *Enchiridion Liturgicum in usum Clericorum et Sacerdotum in sacris functionibus*. Spisal jo je spiritual ljubljanskega duhovskega semenišča č. g. Jos. Erker. V kn.-šk. aprobaciji se bere mej drugim tudi to: *Enchiridion Liturgicum, multa cum solertia et diligentia compositum, non probamus tantum imprimique permittimus, sed pro merito laudamus etiam universoque Clero Nostro summo opere commendamus*. Tisek je „Katoliške tiskarne“. Dobiiva se v „Katoliški bukvarni“. Cena ji je 1 glđ. 50 kr.

(Z Bleđa) 22. julija. Za prihod ministerskega predsednika se pripravlja vzlasti odbor našega letovišča. Zabavišče „Curhaus“ se kaj pridno spopolnjuje ter upamo, da bode v kratkem gotovo. S to hišo smo dobili zopet nov kras. V jako vabljivem parku, skoro na najlepšem mestu, se dviga na malem hribčku v najnovejšem slogu jako okusno narejena zgradba. Po lepem vrtu z duhtečimi cveticami te peljejo vanjo razne bele stezice, umetna voda ti pa šumlja prijetno mej nasadi. Pred hišo je postavljena veranda. Hiša ima velik salon, na jedni strani sobo za glasovir, na drugi sobo za biljard, zgoraj je biblioteka, mala galerija za godbo in malo stanovanje za restavrant. Poglavitni del je pa prostorni, do strehe segajoči salon, kjer bodo razne veselice in koncerti. Vse prostore so lepo olepšali dunajski slikarji. Tam se bode v teh prostorih našim letovičarjem nudila marsikaka zabava. Razne kritike so o njej slišijo. Nekaterim je veranda prenizka, druge moti res malo previsoki stolpiček nad verando, zopet drugim se zdi vsa stavba premajhna. Toda pripustimo sodbo strokovnjakom. Zgradila jo je kranjska stavbena družba. Stala bode okrog 25 tisoč in če smo prav podučeni, je denar posodila kranjska hranilnica ter se nanjo intabulirala. Za to novo zgradbo kakor za vse druge olepšave ima veliko zaslugo dr. Mosche, ki se je zato mnogo trudil. Upamo, da to zabavišče ne bode imelo samo nemškega znaka temveč bode mejnarodno, vzlasti pa da se bode tudi mi Slovenci v njej prosto gibal. To vzlasti pričakujemo, ker se nam je na merodajnem mestu zagotavljalo. Nadejamo se tudi, da bode pri prvem koncertu najprvo odmevala tudi naša pesem, ter vsem tujcem naznanjevala, da smo na slovenski zemlji. Program slovesnosti objavimo.

(Darovi.) Za monsign. Jerana dijaško mizo: Č. g. Jož. Pristov, župnik na Prežganji 3 glđ.

(Novi maši) Dne 2. avg. na porcijunkulo bode daroval prvo sv. mašo P. Vilibald Rupar v kapucinski cerkvi v Škofji Loki. — Istega dne bode daroval prvo sveto mašo v Železnikih P. Maurus Rozman. Oba novoposvečenca sta bogoslovca iz kapucinskega reda v Gorici.

(Iz Vipavskega) 22. julija. Obesil se je 27letni hlapec, ki je že nekaj let služil na Planini. Doma je bil iz Zabelj na Goriškem. Že prej je pravil, da se bode sam končal, pa mu ni nobeden verjel. Nedeljo in ponedeljek je popival, zapravljal vse kar je imel, celo nekaj obleke je moral prodati, da je poravnal račun. Vtorek zjutraj okoli pete ure je vzel vrh, s katero je živina pri jaslih privezana, ter se podal v malo goščavo proti Logu, in na mali hrastovi veji končal svoje življenje. Uro pozneje so ga že dobili in poskušali ga zopet oživiti, pa zastonj.

(Aljaževa koča v Vratih.) Turist, ki potuje sam v prekrasno dolino Vrata pod Triglavom brez vodnika, si lahko izposodi ključ od Aljaževe koče v gostilni pri Šmercu v Mojstrani proti kaveciji 1 glđ. Ta kavecija pa se mu vrne, kadar prinese ključ nazaj. Ker koča v Vratih ni še založena z živežem, si mora vsak turist sam skrbeti za jed in pijačo. Lahko

si pa skuha kavo, čaj itd. na ognjišču v koči, če s seboj prinese dotične stvari. Vsa potrebna posoda je na razpolaganje. Oskrbnik koče, pastir Jože Jakelj, ki ima svoj stan deset minut pred kočo na levi strani pota, postreže z mlekom in sirom, toda po dnevu ga navadno ni doma, ampak gre za ovčami, le zjutraj, zvečer in po noči biva v stanu. Voda je prav blizu koče, pot do studenca je zaznamovana. Za bivanje v koči po dnevu plača vsak turist 20 kr., za nočevanje 40 kr., torej za dan in noč 60 kr. Člani Slov. planinskega društva plačajo le polovico teh pristojbin.

(Samomor.) V torek 21. t. m. našli so obešenega mesarja Mihaela Boštijančiča iz Zgornje Hrušice št. 19. Obesil se je na kozolec pri hiši — pa ne ve se kdaj. Nekateri trde, da so ga videli v zadnjič v petek, drugi hočejo, da so ga videli še v nedeljo. Da je dalj časa visel, je pričalo, da je bil že ves črn v obraz in otečen po vbadih muh, ki so se zbrale mu okoli usten. Zdravniška preiskava je dognala, da se je revežu zmešalo, ker se mu je v možganih strdila za jajce na debelo kri. Star je bil 39 let. Včeraj je bil cerkveno pokopan pri sv. Štefanu. Zapustil je ženo, ki je v tretjič vdova postala, brez otrok. Bog bodi milostiv njegovi duši!

(Ponudbena razprava.) Č. kr. trgovsko ministerstvo je obvestilo tukajšno trgovsko in obrtniško zbornico, da je knež. bolgarsko železniško ministerstvo za dan 1/12. avgusta 1896 razpisalo ponudbeno razpravo za dobavo več tisoč ton železniških šin, klinov, podložnih ploč, vijakov, vijakovih peres in šinjakov (žeblicev). Razprava se vrši v pisarni za vzdrževanje železnic v komunikacijskem ministerstvu v Sofiji, kamor naj se pošljejo ponudbe. Tam se poizvedo tudi natančnosti.

(Iz tržiških toplic.) 22. julija. „Mattino“ in „Sera“, vladna lista, razglašata prejeme „Lege nazionale“. „Il Corriere di Gorizia“, strah njegov pred strešico v („pipo“) in njegova nedoslednost. „L'Eco del litorale“ zagovarja slovensko šolo v Gorici. — Čudno se mora dozdevati nepristranskemu opazovalcu boja za obstanek slovenske narodnosti v Primorju, ko čita celo v vladnem listu „il Mattino“ (Jutro) in „Sera“ (Večer) razglasenja prejemkov zloglasne ultraitalijanske družbe „Lega nazionale“, katere smoter je poitalijančenje Primorja, a še bolj čudno je to, da imenuje v svojem 3952. listu poleg drugih psov Slovencev vsaj deloma pravično „L'Eco del litorale“ za „polsokolski list“ (!) v dopisu iz Gradeža 17. t. m. — A „Corriere“ ima pa tak strah pred strešicami nad c, s in z,* da jih niti v svojem listu ne ponatiskuje, marveč piše rajše na pr. mesto: „Soča“ pa „Socia“! Srdi se dalje, da se v Dalmaciji italijanski priimki pohrvatujejo, n. pr. Lupi-Vuksinovič, Ferri-Ferič, Columbano-Kolumbanov, Cantù-Kantu itd.; a revež se ne dogoveda, da ravno v istem listu poitalijančuje on neopravičeno slovenska imena, n. pr. Carbonari mesto Voglarji pri Trnovem nad Gorico, Montespino-Dornberg i. dr. brez števila po svoji neslani „kapadociji“; žalibog, da ga večasih v tem tudi „L'Eco“ posnema. Vendar spomina vreden je članek v „L'Eco del litorale“ z dne 17. t. m., štev. 82, ker z njim vrlo zagovarja opravičenost slovenske šole v Gorici, ki se blizo tako le glasi: „Iz mesta se nam piše: Čujem, da z bližnjim šolskim letom hoče mestna oblast nekaj novega napraviti gledé šol. Slovenska šola, stoječa na skrajni meji mesta, v predmestju sv. Roka, se mora prenesti drugam, naj to ugaja ali ne ugaja, kajti ukaz vladni je jasen ter je pridejano tudi žuganje, da če tega ne stori mestna oblast, jo bo napravila vlada na naše troške. Dobro! Kaj menijo nekateri storiti v palači (mestni)? Preložiti mestno šolo v ulici „Vogel“ tje, kjer je zdaj slovenska šola, in zato pa pripravno narediti hišo prve. Ali jaz vprašam očitno: Bode-li pomagala ta sprememba, rešiti vprašanje slovenske šole? Ne in zopet nel „Sloga“ je že odgovorila jasno, vzmeha v najem za drugih deset let hišo v ulici Barzellini, poslopje, od vseh priznano za pripravno v šolsko porabo.“ To vnaemvzetje, učinjeno ravno zdaj za deset let, je jeden jasen odgovor ter kategoričen od strani Slovencev: Ali to hišo

*) „Colle famose pipe“, tako imenuje Gajev pravopis, ali kar pomeni: pravopis „z glasoviti lučicami“ (fajfčami).

Pisatelj.

ali pa nobene druge! Ni prav, bode li naša mestna oblast delala še korake in nespametne troške? Se bodo li še postavljali na smeh in se potem dali prijeti od Slovencev za vrat oni štirje „patres patriae“, ki hujskajo mestno oblast v nespameten boj, mesto pa v norske troske, pa velike? Naj se preiskuje stvar malo s hladno krvjo. Postava odreduje, da kjer je 40 šolarjev jedne narodnosti, je treba jej ustanoviti šolo. Postava je jasna! Ali v Gorici jih ni samo 40, marveč čez 300 slovenskih učencev. In kaj činijo naši premudri vladalci? Oni se upirajo, pravde nad pravde, do zadnje stopinje. Ogromni troški! In s kakšnim vspehom? Mestna oblast je prisiljena ustanoviti slovensko šolo. Tableau! — Ali zdaj se vzdignejo oni štirje junaki „alla Baratieri“, če smo primorani napraviti slovensko šolo, postavimo jo, če tudi tje v Panovec (cesarski gozd blizu mesta) na skrajno ozemlje mesta. Rečeno, storjeno. Potrosi se na tisoče forintov, da se pripravi bivšo vojašnico Cattinellijevo v porabo šole. In vspeh? Štirje učitelji in trije učenci. Bilo jih je lahko videti 15. t. mes. pri zahvalni sveti maši v cerkvi sv. Roka. Jaz ne govorim, kakor le o obstoječih rečeh. Si ne umišljavam. Nova prikazen po šolskem letu: Slovenske šole se ne more več pustiti v ulici kmetijske šole. Vlada sili, napraviti jo bolj v sredi mesta. In tu zopet novi skoki, novi kozolci nekih protislovencev v palači! Hoteli bi dati Slovincem šolo v ulici Vogel in Podturncem pa ono tam prek vodotoka. Dosledno novi troški, nove naklade, in s kakšnim izidom? — „Sloga“ je vzela v najem za drugih deset let prostore v ulici Barzellini. To pové jasno, da če postavi magistrat slovensko šolo v ulici Vogel, se bo imel zopet popolnoma smešen prizor — ali zelo dragocen za nas davkoplačevalce — treh učencev, katere učijo štirje učitelji! Pa, kosmata kapa! Kaj nek mislite? Mar so vsi Podturnci in meščani gorški zadovoljni s temi premudrimi in predragimi razpolaganji mestne oblasti? Kajpak! Pred vsem ne bodo zadovoljni prebivalci podturnskega predmestja in se jim ne bo zadostilo, ako bodo morali svoje otroke pošiljati tje v „Ogo Magogo!“ Predmestna šola mora biti v središču, ne ob obsegu (periferiji). Poleg tega nočejo gorški meščani, da troši mestna oblast njih denar v nespametne pravde, v stavbe, ki niso za nobeno porabo. Naj se odjenja s pretiranim bojem proti Slovincem, z bojem, kateri so naši veliki odvetniki mestnega zbora še vselej zgubili. Naj se boljše gospodari z občinskim premoženjem na podlagi poštenega in pravičnega sporazuma s slovenskim prebivalstvom. Židje „Korijerovi“, židje v zboru gotovo niso mojega mnenja in tistega vseh dobromislečih meščanov. Morda niso mojega mnenja tudi še drugi, ki niso obrezani svetovalci. Ali čin je tu, da oni so bili do zdaj vedno potolčeni in premagani vsakokrat, kedar so šli v boj zoper slovensko šolo. Da so generali „alla Baratieri“, je jasno. In bode li Gorica (še dolgo) prenašala take voditelje? Dopisnik se je podpisal z lepim imenom „Priatelj miru“. To je jedenkrat res moška beseda in hvaležni bodo Slovenci pravočutečemu „L'Ecu“. Na takšni pravični podlagi se bode dala doseči sloga pri (1897. leta) namerjanem prvem katol. shodu med Slovenci in pravičnimi konservativnimi Italijani preje, nego z mrzlo-deročo „Sočo“, katera se piscu teh tržiških čenč že dolgo čitati gabi. Zmagalo bo slednjič le katoliško načelo in katoliška zastava, katero naj le vsi prav visoko vihramo!

M. V., kopelni gost.

(Iz milenijske razstave.) Časopis „Praz. Den.“, kateri se čuti vsled svojega strogo uradnega značaja prevzvišenega, da bi Mažarom kedaj kaj očital, piše: „Nesramnost po nekaterih restavracijah na milenijski razstavi je že tako velika, da morajo celo ljudje z dobro napolnjenimi mošnjami paziti, če hočejo svojim telesnim potrebam malo bolj postreči. — Grof Štefan Karolyi, jeden izmej najbogatejših kavalirjev ogerskih, kateri daje, kadar je dobre volje, ciganom, ki mu ugajajo, tisočake, — se je obotavljaj plačati račun, — ko mu je bil košček maslenega kruha in kozarec „sherry“ zaračunjen 15 glđ. Ker pa ni hotel, da bi ga smatrali za sleparja, je vrgel pred natakarja posetnico na mizo in opomnil, da jako želi, ako ga hočejo tožiti, — če bo sodišče tudi odobraval te nesramne zahteve. — Nadvoj-

Najbolje priporočena
za preskrbljenje vseh
v kurznem listu
razpisovanih
sredstev in vrednostij

Menjalnica bančnega zavoda

Schelhammer & Schattera

Wien,
I. Bezirk,
Stefansplatz
Nr. 11, Parterre.

voda Jožef si je ukazal prinesiti jedilno listo, in ko jo je z očmi preletel, je vstal od mize in smeja se dejal: „Tu je za nas predrago!“ — Neprijetno je bila iznenajena prestolonaslednica-vdova Stefaniya. Sprehajala se je s tremi dvornimi damami, ter je ž njimi v bližnji restavraciji nekaj malega zajuterkovala. Po zajuterku — pa sploh plačati niso mogle, ker so vse štiri gospe imele le okoli 110 gld., — ta malenkost pa ni zadostovala — za zajutrek.

Društva.

(Stavbinsko društvo v Ljubljani.) Pri mnogobrojni udeležbi vršil se je minulo soboto ustanovni zbor stavbinskega društva. Častnim predsednikom je bil izvoljen per acclamationem Leo grof Auersperg, c. in kr. komornik in graščak. V upravni odbor so bili izbrani gospodje: Anton Koblar, Sim. Pogačar, Edvard Pour, Franc Sturm, Anton Trstenjak in Ivan Vdovič. V nadzorništvo so bili izvoljeni gospodje: Ivan Drazil, dr. Ivan Jan in Vekoslav Jenič. Pri včerajšnji seji se je upravni odbor tako-le sestavil: Načelnik gospod Simon Pogačar, načelnikov namestnik gospod Anton Koblar, tajnik gospod Ivan Vdovič, blagajnik gospod Anton Trstenjak. V ravnateljstvo so bili izbrani gospodje: Simon Pogačar, Anton Trstenjak in Ivan Vdovič. Do sedaj se je oglasilo blizu 40 članov, kateri so podpisali blizu 100 deležev. Pravila se bodo v kratkem registrovala. Društvena pisarna nahaja se od dne 1. avgusta t. l. v Gledaliških ulicah št. 3 v prvem nadstropju. Uradne ure so vsak dan od 10. do 12. ure dopoldne, za denarni promet pa samo ob nedeljah od 10. do 11. ure dopoldne.

(Vabilo na veliko tombolo.) katera se vrši na sv. Ane dan, dne 26. julija t. l., ob 3. uri popoldne, v domu „Katoliške delavske družbe“ v Zagorju. Dobitki se hvaležno sprejemajo.

Telegrami.

Dunaj, 23. julija. „Fremdenblatt“ odgovarja na pojasnila „Pester Lloyd“ o razpravah glede obnovitve pogodbe in na njegove trditve glede ovir, ki onemogočujejo dovršitev razprave v jesenskem zasedanju, da z avstrijske strani ni nikakih ovir, ki bi se ne mogle odstraniti. Avstrijske razmere ne delajo nikakih mej za nadaljevanje razprave. Konečno trdi „Fremdenblatt“, da sta vladi delali za obstoječa postavodajalna zastopa in ne za nova.

Belgrad, 23. julija. Ministerski predsednik Novaković se je odzval povabilu grofa Goluhovskega, naj se udeleži srbska vlada otvoritve železnih vrat.

Rim, 23. julija. V včerajšnji seji senata je odgovarjal zunanji minister Venosta-Visconti na interpelacijo senatorja Rossija glede poročil, ki krožijo v parlamentarnih krogih, da se namerava namreč skleniti nove trgovinske pogodbe. Minister je odgovoril, da ni našel pri vsprejemu poslov v tem oziru nikakih razprav, glede trgovinskih pogodb mej Italijo in Francijo pa ne mara v javnosti podajati nikakih pojasnil.

Rim, 23. julija. Poslanska zbornica je vsprejela zakon gledé odprave nove izvozne carine na žveplo in gledé dobrodelnih zavodov za Sicilijo.

Carigrad, 23. julija. V minulih dneh so se pojavili nemiri tudi v ostalih delih otoka, koder je dosedaj vladal mir. Mohamedani so umorili osem kristijanov. Vsled tega vlada velika razburjenost mej prebival-

stvom. Zastopniki velevlasti zahtevajo pri svojih vladah vojnih ladij, da spravijo v varno zavetje svoje podložnike. Poleg tega pa vznemirja kristijane tudi mohamedanska opozicija skupščine, ki se odločno protivi vsaki spremembi kalepške pogodbe.

London, 23. julija. Pomožni odbor za Kreto je pod predsedstvom vojvode vestminsterskega sklenil, odposlati na Kreto posebno komisijo, ki bo razdeljevala doposlane podpore in vsodbujala evropsko in ameriško prebivalstvo k podporni akciji.

Proti revmatičnim bolečinam

uporablja se za vribanje bolečih telesnih delov

antirreumon lekarja Piccolija v Ljubljani (Dunajska cesta).

Cena steklenici 25 kr.

125 (50—22) 5

Umrli so:

21. julija. Matej Ravnikar, gostilničarjev sin, 2 meseca, Rimska cesta 5, convulsiones.

V hiralnici:

21. julija. Ana Rigler, gostiška hči, 24 let, jetika.

Tujci.

21. julija.

Pri **Stonu:** Thurn iz Guspöka. — Grünbaum, Slawik, Schaffer z Dunaja. — Reichart iz Dornbirna. — Spelak in Glanzmann iz Trsta. — Watzak iz Linca. — Poppović iz Zagreba. — Gobbi iz Budimpešte. — Span iz Domžal. — Dünzelmann iz Bremen-a. — Bolta iz Ledin. — Offermann iz Dola. — Pollak iz Boglara. — Pohl iz Grada. — Perco iz Trsta. — Ferjančič z Notranjskega.

Pri **Maliču:** Pick, Back, Neubauer, Hahn, Spielmann z Dunaja. — Winterhalter iz Maribora. — Dollenz, Varetton iz Trsta. — Pirnat iz Zatičine. — Castellani iz Schlun-a. — Pevic iz Mirne.

Pri **Lloydu:** Spangero iz Trsta. — Grubie iz Grada. — Lulič z Reke. — Dergane iz Semiča. — Šitkovec, Kirch-

hofer z Dunaja. — Skušek iz Metlike. — Rückeshäuser iz Hinterbrühl-a.

Pri **Južnem kolodvoru:** Bettinello iz Trsta. — Fischl iz Prage.

Pri **Bavarskem dvoru:** Krüger, Lothan iz Halle. — Krakau iz Aschersleben-a. — Löbe iz Legnice. — Matousek iz Mödling-a. — Opitz in Mühlhausen-a. — Baitsch, Granel, Pawlik iz Vratislave. — Weiss iz Kamnika. — Beron z Dunaja. — Jonke iz Št. Vida.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Mokrina v 24. urah v mm.
22	9. zvečer	732.6	21.6	sl. jvzh.	skoro jasno	0.0
23	7. zjutraj	734.2	17.8	sr. jvzh.	skoro obl.	
	2. popol.	733.7	25.9	sl. vjvzh.	"	

Srednja včerajšnja temperatura 21.6° in za 1.7° nad normalom.

Pozlatarskega pomočnika in učenca

516 3—2

koj sprejme **Franco Toman**, Križevniški trg št. 1.

Lekarna Trnkóczy, Dunaj V.

Mrčesni prašek

pravi, steklenica 20 kr., 12 steklenic 2 gld.

Dobiva se v 446 6

lekarni Ubalda pl. Trnkóczy-ja

poleg rotovža v Ljubljani.

Razpošilja se z vsakdanjo pošto.

Lekarna Trnkóczy, Dunaj III.

Lekarna Trnkóczy v Gradcu.

J. Spreitzer,

stavbeni in umetnostni ključar

— v Ljubljani. —

Zahvaljujoč se najtopleje za dosedaj mi izkazano zaupanje, si usojam naznaniti, da sem

ustanovil sedaj novo lastno delavnico v večjem slogu v Parnih ulicah,

ki, oskrbljena z **najnovjšimi pomožnimi stroji**, lahko popolno ustreza vsem tehničnim zahtevam, in prosim, ker razpolagam z izbranimi delavnimi močmi, tudi še nadalje mi zaupati naročila. — Priporočam se posebno v

izdelovanje stenskih vezij, vijakov, sestavin za stroje iz kovanega železa, želez. ovijalnih zatvornic (Rollbalken)

katerih **jedini izdelovatelj sem jaz** na tukajšnjem trgu, dalje za **finejša**

umetnostno - ključarska dela

kakor: **vrata, ograje za balkone, terase, stopnice in grobove, križe in podobe za zvonike, dalje svetilnice, lestence, sobno pohištvo iz kovanega železa, pristreške, kazala** itd., kakor tudi vsa druga **konstrukcijska dela.**

482 6—6

Proračune in risarije zastonj in franko.

Dunajska borza.

Dne 23. julija.		Dne 22. julija.		Kreditne srečke, 100 gld.		200 gld. 50 kr.
Skupni državni dolg v notah	101 gld. 65 kr.	4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	144 gld. 50 kr.	4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	137	—
Skupni državni dolg v srebru	101	5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	157	Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	18	—
Avstrijska zlata renta 4%	123	Državne srečke l. 1864, 100 gld.	190	Rudolfove srečke, 10 gld.	22	50
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	101	4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99	Salmove srečke, 40 gld.	69	50
Ogerska zlata renta 4%	122	Tisne srečke 4%, 100 gld.	139	St. Genois srečke, 40 gld.	69	50
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	99	Dunavske vravnave srečke 5%	126	Waldsteinove srečke, 20 gld.	60	—
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	976	Dunavsko vranavno posojilo l. 1878	109	Ljubljanske srečke	22	—
Kreditne delnice, 160 gld.	363	Posojilo goriškega mesta	112	Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	156	50
London vista	119	4% kranjsko deželno posojilo	—	Akcije Ferdinandove sev. železn., 1000 gl. st. v.	3405	—
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58	Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	99	Akcije tržaškega Lloyd-a, 500 gld.	418	—
20 mark	11	Priporitne obveznice državne železnice	225	Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	103	50
20 frankov (napoleonador)	9	južne železnice 3%	171	Dunajskih lokal. železnice delniška družba	61	—
Italijanski bankovci	44	južne železnice 5%	128	Montanska družba avstr. plan.	81	—
C. kr. cekini	5	dolenjskih železnice 4%	99	Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	158	50
				Papirnih rubljev 100	126	50

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanje za zgube pri krebanjih, pri izkrebanju najmanjšega dobitka.
Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visokega obrestovanja pri popolni varnosti

na loženih glavnih.